G U V E R N U L R O M Â N I E I

Hotărâre
pentru aprobarea mecanismului de implementare a măsurilor de acordare a unui sprijin material pentru anumite categorii de persoane defavorizate, în perioada 2024-2027, regulile de acordare, modalitatea şi frecvenţa măsurilor de sprijin, precum şi instituţiile responsabile

În temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, și al art. XLVIII alin. (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea şi completarea unor acte normative, precum şi pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic

Se aprobă mecanismul de implementare a măsurilor de acordare a unui sprijin material pentru anumite categorii de persoane defavorizate, în perioada 2024-2027, regulile de acordare, modalitatea şi frecvenţa măsurilor de sprijin, precum şi instituţiile responsabile, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Anexa

Mecanismul de implementare a măsurilor de acordare a unui sprijin material pentru anumite categorii de persoane defavorizate, în perioada 2024-2027, regulile de acordare, modalitatea şi frecvenţa măsurilor de sprijin, precum şi instituţiile responsabile

Art. 1 - (1) Prezentele norme au ca obiect stabilirea mecanismului de implementare a măsurilor de acordare a unui sprijin material pentru anumite categorii de persoane defavorizate, în perioada 2024-2027, regulile de acordare, modalitatea şi frecvenţa măsurilor de sprijin prevăzute la art. XLVIII alin. (1) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.115/2023 *privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea şi completarea unor acte normative, precum şi pentru prorogarea unor termene*, precum şi instituţiile responsabile pentru acordarea:

a) tichetelor sociale pe suport electronic pentru alimente şi mese calde;

b) pachetelor cu alimente.

(2) Sprijinul material prevăzut la alin.(1) lit. a) are drept scop compensarea unei părţi din cheltuielile cu hrana pentru asigurarea traiului zilnic și poate fi utilizat în anul 2024 pentru achiziţionarea de produse alimentare şi/sau mese calde, iar în perioada 2025-2027 poate fi utilizat exclusiv pentru achiziţionarea de hrană preparată, respectiv masă caldă. Sumele acordate sub forma tichetului social pe suport electronic pot fi utilizate în termen de 12 luni de la data fiecărei alimentări.

(3) Sprijinul material prevăzut la alin.(1) lit. b) are drept scop asigurarea produselor de bază necesare traiului zilnic în vederea reducerii sărăciei extreme.

(4)În anul 2024, sprijinul material prevăzut la alin. (1) lit. a) are o valoare nominală de 250 lei şi se acordă o dată la două luni următoarelor categorii de persoane defavorizate:

a) pensionarii sistemului public de pensii, pensionarii aflaţi în evidenţa caselor de pensii sectoriale şi beneficiarii de drepturi acordate în baza legilor cu caracter special, plătite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale, ale căror venituri lunare realizate sunt mai mici sau egale cu 2.000 lei;

b) persoanele - copii şi adulţi - încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, ale căror venituri lunare proprii realizate sunt mai mici sau egale cu 2.000 lei;

c) familiile cu cel puţin 2 copii în întreţinere ale căror venituri lunare realizate pe membru de familie sunt mai mici sau egale 675 lei;

d) familiile monoparentale ale căror venituri lunare realizate pe membru de familie sunt mai mici sau egale cu 675 lei;

e) familiile şi persoanele singure care au stabilit dreptul la ajutorul de incluziune, în condiţiile Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările şi completările ulterioare;

f) persoanele fără adăpost astfel cum acestea sunt reglementate potrivit prevederilor legale în vigoare.

(5) În anul 2024, sprijinul material prevăzut la alin. (1) lit. b) este în cuantum de maxim 125 lei și se acordă o dată la 6 luni, următoarelor categorii de persoane defavorizate:

a) familiile şi persoanele singure care au stabilit dreptul la ajutorul de incluziune, în condiţiile Legii nr. 196/2016, cu modificările şi completările ulterioare;

b) membrii familiilor beneficiare de ajutor pentru familia cu copii acordat în baza Legii nr. 196/2016, cu modificările şi completările ulterioare;

c) persoanele/familiile aflate temporar în situaţii critice de viaţă stabilte în urma anchetelor sociale efectuate la nivelul autorităților locale.

(6) În perioada 2025-2027, sprijinul material prevăzut la alin. (1) lit. a) are o valoare nominală de 125 lei şi se acordă o dată la 6 luni următoarelor categorii de persoane defavorizate:

a) pensionarii sistemului public de pensii, pensionarii aflaţi în evidenţa caselor de pensii sectoriale şi beneficiarii de drepturi acordate în baza legilor cu caracter special, plătite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale, cu vârsta de minim 65 de ani, împlinită la data prelucrării bazelor de date, care beneficiază de indemnizație socială;

b) persoanele - copii şi adulţi - încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, ale căror venituri lunare proprii realizate sunt mai mici sau egale cu 2.000 lei;

c) familiile şi persoanele singure care au stabilit dreptul la ajutorul de incluziune, în condiţiile Legii nr. 196/2016, cu modificările şi completările ulterioare;

(7) În perioada 2025-2027, sprijinul material prevăzut la alin. (1) lit. b) este în cuantum de maxim 125 lei și se acordă o dată la 6 luni, următoarelor categorii de persoane defavorizate:

a) pensionarii sistemului public de pensii, pensionarii aflaţi în evidenţa caselor de pensii sectoriale şi beneficiarii de drepturi acordate în baza legilor cu caracter special, plătite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale, cu vârsta de minim 65 de ani, împlinită la data prelucrării bazelor de date, care beneficiază de indemnizație socială;

b) persoanele - copii şi adulţi - încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, ale căror venituri lunare proprii realizate sunt mai mici sau egale cu 2.000 lei;

c) familiile şi persoanele singure care au stabilit dreptul la ajutorul de incluziune, în condiţiile Legii nr. 196/2016, cu modificările şi completările ulterioare;

(8) Persoanele care se încadrează în mai multe categorii dintre cele prevăzute la alin. (4) beneficiază de sprijinul aferent unei singure categorii din care fac parte la data acordării acestuia.

(9) Prin excepţie de la prevederile alin. (8), în situaţia în care familiile din categoriile de beneficiari prevăzute la alin. (4) lit. c)-e) au cel puțin un membru de familie ce face parte din categoriile de beneficiari prevăzute la alin. (4) lit. a) sau b), sprijinul material se cumulează.

(10) Sunt exceptate de la acordarea sprijinului material persoanele prevăzute la alin. (4) – (7) care la data acordării sprijinului nu au domiciliul în România sau care nu fac dovada că locuiesc în România, potrivit legii, precum şi persoanele care execută pedepse privative de libertate ori beneficiază de servicii sociale în regim rezidenţial, publice sau private, cu excepția celor destinate persoanelor fără adăpost și care nu asigură cel puțin o masă pentru acestea.

Art. 2 - În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) **Autoritatea de management pentru Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027** - direcţia generală din cadrul Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene cu responsabilităţi şi competenţe în domeniul managementului şi coordonării fondurilor externe nerambursabile, care are în gestionare PoIDS 2021-2027 şi decontează, cu respectarea normelor europene şi naţionale aplicabile, cheltuielile eligibile efectuate pentru acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru alimente şi mese calde precum și distribuirea de pachete cu alimente;

b) **beneficiar** - structura din cadrul Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene, cu rol de beneficiar al finanţării nerambursabile pentru cheltuielile care urmează a fi decontate din fonduri externe nerambursabile și responsabilă de inițierea și implementarea măsurilor prevăzute la art.1 alin.(1);

c) **destinatar final** – persoane aparţinând categoriilor de persoane defavorizate prevăzute la art.1 alin. (4)-(7), care beneficiază începând cu luna ianuarie 2024 de sprijin material sub formă de tichet social pe suport electronic pentru alimente şi mese calde precum și de pachete cu alimente pentru a fi protejate împotriva riscului de deprivare materială severă;

d) **familie** - familia conform prevederilor art. 6 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 196/2016, cu modificările și completările ulterioare ;

e) **Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale** - autoritate publică centrală, cu responsabilităţi şi competenţe în domeniul politicilor şi serviciilor publice, care are rolul de a stabili şi a furniza lista privind categoriile de destinatari finali prevăzute de prezenta hotărâre, prin grija entităţilor aflate sub autoritatea, în coordonarea sau în subordinea acestuia;

f) **măsuri auxiliare** - activităţile prevăzute în plus faţă de oferirea de tichete sociale pe suport electronic pentru alimente şi mese calde, respectiv măsuri de educație sanitară, educație cu privire la asigurarea igienei corporale și a locuinței, facilitarea accesului la servicii medicale, orientarea către servicii sociale, orientarea în vederea inserției profesionale, sprijin în căutarea unui loc de muncă, recomandări culinare și sfaturi privind echilibrul nutrițional, facilitarea accesului la servicii de consiliere juridică;

g) **pachete cu alimente** - formă de acordare a sprijinului material prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. b), care constă în pachete cu alimente de bază distribuite gratuit persoanelor prevăzute la art.1 alin. (5) și (7);

h) **Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027** – program de sprijin din Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european Plus în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică" din România, aprobat de Comisia Europeană prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2022) 9635 final din 14.12.2022 de aprobare a programului „Incluziune şi Demnitate Socială" pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională şi Fondului social european Plus în cadrul obiectivului „Investiţii pentru ocuparea forţei de muncă şi creştere economică" din România CCI 2021RO05FFPR001, denumit în continuare PoIDS 2021-2027;

i) **sprijin material** - sprijin acordat categoriilor de persoane defavorizate, sub formă de tichet social pe suport electronic pentru alimente şi mese calde precum și pachet cu alimente.

j) **tichet social pe suport electronic pentru alimente și mese calde** – formă de acordare a sprijinului material prevăzut la art. 1 alin. (1) lit. a), sub formă de bilet de valoare pe suport electronic care se acordă destinatarilor finali pentru cheltuielile necesare achiziţionării produselor alimentare şi/sau pentru asigurarea de mese calde, utilizat în limita valorii nominale şi a condiţiilor de utilizare prevăzute de prezenta hotărâre;

k) **unităţi afiliate** - unităţi care comercializează produse alimentare şi/sau unităţi de alimentaţie publică, cantine-restaurant, bufete sau orice alte tipuri de unităţi care comercializează masa caldă şi care se află pe lista unităţii emitente a tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde;

l) **unităţi emitente** - unităţi autorizate potrivit Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, cu modificările şi completările ulterioare, care emit tichete sociale pe suport electronic pentru alimente și mese calde.

Art. 3 În sensul prezentei hotărâri, prin venituri, se înţeleg:

a) venituri din pensii acordate în sistemul public de pensii;

b) venituri din pensii acordate în sistemele neintegrate sistemului public de pensii;

c) venituri din drepturi acordate în baza legilor cu caracter special, plătite de casele teritoriale de pensii, casele de pensii sectoriale respectiv casele de pensii ale sistemelor neintegrate sistemului public de pensii;

d) venituri din indemnizaţia socială pentru pensionari acordată în baza Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea indemnizaţiei sociale pentru pensionari, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările şi completările ulterioare;

e) venituri din activităţi independente, definite conform art. 67 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare;

f) venituri din drepturi de proprietate intelectuală, definite conform art. 70 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare;

g) venituri din salarii şi asimilate salariilor, definite conform art. 76 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare;

h) venituri din cedarea folosinţei bunurilor, definite conform art. 83 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare;

i) venituri din investiţii, definite conform art. 91 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare;

j) venituri din activităţi agricole, silvicultură şi piscicultură, definite conform art. 103 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare;

k) venituri din premii şi jocuri de noroc, definite la art. 108 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare;

l) venituri din alte surse, definite conform art. 114 şi 117 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Verificarea încadrării nivelului veniturilor destinatarilor finali în limita de venituri lunare prevăzută pe prezenta hotărâre, se realizează de Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale, prin instituţiile din subordinea/coordonarea/ sub autoritatea acestuia, cu sprijinul Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, potrivit următoarelor reguli:

a) în cazul veniturilor pentru care se datorează impozit pe venit, nivelul venitului luat în calcul în vederea determinării venitului lunar realizat se stabileşte prin deducerea din baza impozabilă determinată potrivit regulilor din fiecare categorie de venituri cuprinsă în titlul IV - Impozitul pe venit din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare, a impozitului datorat;

b) în cazul veniturilor scutite potrivit Legii nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare, nivelul venitului luat în calcul în vederea stabilirii venitului lunar realizat este egal cu baza de calcul al impozitului pentru care se aplică scutirea de la plata impozitului pe venit;

c) la stabilirea venitului lunar realizat pentru veniturile prevăzute la alin. (1) lit. g)-l) nu se iau în calcul veniturile neimpozabile reglementate astfel, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare;

d) pentru veniturile prevăzute la alin. (1) lit. g), h) şi j)-l), în fiecare an în care se acordă sprijinul, la stabilirea venitului lunar realizat se iau în calcul veniturile cumulate la nivelul anului anterior; determinarea venitului lunar realizat se efectuează prin împărţirea la 12 a veniturilor realizate cumulate la nivelul anului anterior primirii sprijinului, stabilite potrivit regulilor prevăzute la lit. a)-c);

e) pentru veniturile din salarii şi asimilate salariilor prevăzute la alin. (1) lit. i), pentru anul în care se acordă sprijinul, la stabilirea venitului lunar realizat se ia în calcul totalul veniturilor realizate în anul respectiv, aferente perioadei cuprinse între luna ianuarie şi luna anterioară celei în care se va plăti sprijinul material, determinat potrivit regulilor prevăzute la lit. a)-c); în situaţia în care declararea veniturilor se face trimestrial potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare, vor fi utilizate informaţiile referitoare la veniturile aferente perioadei cuprinse între luna ianuarie şi ultima lună pentru care s-a depus de către plătitorul de venit declaraţia prevăzută la art. 147 din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare; determinarea venitului lunar realizat se efectuează prin împărţirea totalului veniturilor realizate în anul respectiv la numărul de luni cuprinse în perioada ianuarie şi luna anterioară celei în care se va plăti sprijinul material inclusiv, indiferent dacă în lunile respective au fost sau nu realizate venituri din salarii şi asimilate salariilor;

f) pentru fiecare an în care se acordă sprijinul, venitul lunar realizat, utilizat la verificarea încadrării în limita de venituri și se determină prin cumularea venitului lunar calculat potrivit lit. d), pentru veniturile realizate în anul anterior, cu venitul lunar determinat potrivit lit. e), pentru veniturile realizate în anul în care se acordă sprijinul.

(3) Sprijinul material acordat categoriilor de persoane defavorizate este asimilat prestaţiilor sociale și nu se consideră venit în înţelesul art. 10 alin.(1) din Legea nr. 196/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum şi al Legii nr. 226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecţie socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu modificările ulterioare.

(4) Contravaloarea măsurii de sprijin acordate potrivit prevederilor prezentei hotărâri reprezintă venit neimpozabil conform prevederilor art. 62 lit. a) din Legea nr. 227/2015, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 4 - (1) Identificarea categoriilor de destinatari finali se realizează, după cum urmează:

a) în cazul celor prevăzuţi la art.1 alin. (4) lit. a) și alin. (6) lit. a), de către Casa Naţională de Pensii Publice, prin casele teritoriale de pensii respectiv de către casele de pensii sectoriale şi casele de pensii ale sistemelor neintegrate sistemului public de pensii și reprezintă persoanele aflate în plată, în luna de plată anterioară celei pentru care se efectuează plata sprijinului;

b) în cazul celor prevăzuţi la art. 1 alin. (4) lit. b)-e), alin. (5) și alin. (6) lit. b)-c) de către Agenţia Naţională pentru Plăţi şi Inspecţie Socială şi reprezintă persoanele beneficiare de prestaţii sociale stabilite în baza Legii nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, drepturi de ajutor de incluziune, ajutor pentru familia cu copii acordate în baza Legii nr. 196/2016, cu modificările și completările ulterioare, aflaţi în evidenţă în luna anterioară celei pentru care se efectuează plata sprijinului.

(2) În elaborarea listelor privind destinatarii finali pentru sprijinul material, Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale se asigură, prin instituţiile aflate în subordinea/coordonarea/ sub autoritatea acestuia, cu privire la eligibilitatea destinatarilor. În cadrul listelor comunicate Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene de către Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale va fi menţionat atât domiciliul cât și autorităţile administraţiei publice locale în a cărei rază teritorială îşi au domiciliul sau reşedinţa destinatarii finali.

(3) Casele de pensii sectoriale transmit Casei Naţionale de Pensii Publice listele asumate cu destinatarii finali prevăzuţi la art. 1 alin.(4) lit. a) și alin. (6) lit. a) aflaţi în evidenţa acestora, întocmite potrivit modelului stabilit în condiţiile art.5 alin.(1) în vederea integrării şi transmiterii de către Casa Naţională de Pensii Publice a listei finale la Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale, cu cel mult 3 zile lucrătoare înainte de transmiterea situaţiei către Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene.

(4) Familiile cu copii care nu beneficiază de ajutorul pentru familia cu copii pot solicita acordarea sprijinului material prevăzut de prezenta hotărâre, dacă îndeplinesc condiţiile prevăzute la art. 1 alin. (4) lit. c) şi d), prin depunerea de către reprezentantul familiei a unei cereri şi a unei declaraţii pe propria răspundere la autorităţile administraţiei publice locale în a cărei rază teritorială îşi au domiciliul sau reşedinţa, aşa cum sunt acestea definite la art. 6 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 196/2016, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

(5) Pe baza cererilor şi a declaraţiilor pe propria răspundere depuse în condiţiile alin.(4) autorităţile administraţiei publice locale întocmesc situaţia centralizatoare a familiilor ce îndeplinesc condiţiile de acordare a sprijinului.

(6) Modelul cererii, al declaraţiei pe propria răspundere, precum şi al situaţiei centralizatoare se stabilesc prin ordin al ministrului muncii şi solidarităţii sociale, în termen de

10 zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(7) Autorităţile administraţiei publice locale întocmesc aceeaşi situaţie pentru persoanele prevăzute la art. 1 alin (4) lit. f) și alin (5) lit. c) , după caz, în evidenţa acestora, sau care au depus cererea şi declaraţia pe propria răspundere.

(8) Situaţia centralizatoare asumată la nivelul autorităţilor administraţiei publice locale prevăzută la alin. (5) şi (7) se transmite în format electronic până la data de 5 a lunii la agenţia judeţeană pentru plăţi şi inspecţie socială, denumită în continuare agenţie teritorială, care centralizează situaţiile la nivelul judeţului în termen de maximum 2 zile şi le trimite la Agenţia Naţională pentru Plăţi şi Inspecţie Socială pentru centralizare la nivelul întregii ţări.

(9) După determinarea de către Agenţia Naţională de Administrare Fiscală a venitului lunar realizat potrivit prevederilor art.3 alin. (2), informaţiile respective se transmit, potrivit dispoziţiilor art. 70^1 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările şi completările ulterioare, instituțiilor din subordinea/coordonarea/ sub autoritatea Ministerului Muncii şi Solidarităţii Sociale în vederea verificării încadrării nivelului veniturilor realizate de potențialii beneficiari în limita de venituri prevăzută la art. 3 alin. (1) și alin. (2).

Art. 5 – (1) Pentru asigurarea sprijinului material, Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale transmite Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene, situaţiile centralizatoare la nivel naţional, primite de la entităţile aflate în subordinea/coordonarea/ sub autoritatea acestuia. În cazul sprijinului prevăzut la art. 1 alin.(1) lit.b) situațiile centralizatoare cu destinatarii finali sunt transmise și autorităţilor administraţiei publice locale în a cărei rază teritorială îşi au domiciliul sau reşedinţa aceştia, de către entităţile aflate în subordinea/coordonarea/ sub autoritatea Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale.

(2) Termenele de transmitere a situațiilor centralizatoare, formatul acestora, precum și alte aspecte legate de modalitatea de comunicare între autoritățile implicate se stabilește prin ordin al ministrului investiţiilor şi proiectelor europene, al ministrului finanţelor, al ministrului muncii şi solidarităţii sociale și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației emis în termen de 10 zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale actualizează, prin instituțiile din subordonarea/coordonarea/ sub autoritatea acestuia, listele cu destinatarii finali în luna anterioară celei în care se acordă sprijinul, cu evidenţierea separată a modificărilor intervenite faţă de listele

anterioare. În cazul sprijinului acordat pe suport electronic, pentru destinatarii finali nou introduşi se eliberează noi suporturi electronice.

(4) În cazul în care destinatarul final nu se mai încadrează în categoriile prevăzute la art. 1 alin. (4) - (7) beneficiarul din cadrul Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în baza informărilor de la Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale, are obligaţia de a anunţa unităţile emitente în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la certificarea situaţiei înregistrate, în vederea sistării sprijinului material primit sub formă de tichet social pe suport electronic pentru alimente şi mese calde și sub formă de pachet cu alimente.

(5) În situația în care un destinatar final este omis în una din tranșele de acordare a sprijinului financiar prevăzut la art. 1 alin.(1) lit.a), acesta va fi cuprins în următoarea/următoarele situație/situații centralizatoare cu specificarea lunii de la care ar fi avut dreptul la sprijinul material, urmând să primească și sumele aferente acelei luni.

Art.6 - (1) Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar prin structurile de specialitate, contractează serviciile privind emiterea tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde în condiţiile legislaţiei în vigoare privind achiziţiile publice.

(2) La estimarea contractului de achiziţie publică nu se ia în calcul valoarea nominală a tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde.

(3) Pe baza situației centralizatoare prevăzute la art.5 alin.(1) comunicate de Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar, se emit, în ordinea primirii listelor, măsurile de acordare de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde de către unităţile emitente autorizate de Ministerul Finanţelor.

(4) Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar, pe baza contractului de achiziţie publică încheiat în temeiul alin. (1), transferă către unitatea emitentă contravaloarea nominală a măsurii de acordare de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde şi achită costul emiterii şi livrării suportului electronic.

(5) Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar, monitorizează distribuirea tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde / pachete cu alimente și se asigură de implementarea măsurilor auxiliare prevăzute la art.14.

Art. 7 - (1) Tichetele sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde se emit numai de către unităţile autorizate de Ministerul Finanţelor..

(2) Unităţile emitente desfăşoară această activitate numai în baza autorizaţiei de funcţionare, acordată de Ministerul Finanţelor. Autorizaţia de funcţionare se acordă potrivit criteriilor

stabilite de către Ministerul Finanţelor, prin ordin al ministrului finanţelor.

(3) Pot avea calitatea de unităţi emitente persoanele juridice înfiinţate în baza Legii societăţilor nr.31/1990, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi instituţiile de credit, persoane juridice române şi sucursalele instituţiilor de credit autorizate în state membre ale Uniunii Europene şi notificate către Banca Naţională a României, potrivit legii, cu respectarea prevederilor alin. (1) şi (2).

(4) Unităţile emitente sunt obligate să ia măsurile necesare pentru asigurarea circulaţiei tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde în condiţii de siguranţă.

(5) Unităţile emitente actualizează lunar sau la cererea Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene lista unităţilor afiliate care acceptă tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde.

(6) Unităţile emitente sunt obligate să selecteze unităţile afiliate care acceptă tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde pe baza unor proceduri transparente şi nediscriminatorii, astfel încât să acopere întreaga arie de destinatari finali ai tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde şi să se asigure că sunt acoperite toate zonele ţării, astfel încât orice destinatar final să poată achiziţiona de la o astfel de unitate afiliată produse alimentare şi mese calde.

(7) Unităţile emitente sunt obligate să deschidă conturi sau subconturi de plăţi distincte, prin care se virează sumele reprezentând încasările şi plăţile aferente valorii nominale a tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde, astfel încât să permită o evidenţă clară a sumelor utilizate în temeiul contractului de achiziţie publică încheiat cu Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene şi cu unităţile care acceptă tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde.

(8) Unităţile emitente de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde pot organiza platforme pentru emiterea acestora sau pot încheia contracte cu organizaţii care administrează schema/aranjamentul de plată ori alte organizaţii specializate, după caz.

Art. 8 - (1) Tichetul social pe suport electronic este asimilat biletelor de valoare şi este emis de către unităţile emitente.

(2) Tichetele sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde emise nu permit efectuarea de operaţiuni de retragere de numerar sau de preschimbare în numerar.
(3) Tichetele sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde pot fi utilizate

doar pe teritoriul României, în termenul de valabilitate şi numai pentru achiziţionarea de produse alimentare şi de mese calde pentru care au fost emise.

(4) Se interzice unităţilor afiliate acordarea unui rest de bani la tichetele sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde.

(5) Tichetele sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde pot fi utilizate numai la unităţile afiliate care au încheiat cu unitatea emitentă selectată de către Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene contracte de prestări servicii/protocoale/convenţii/acorduri sau orice alt document care reglementează drepturile şi obligaţiile părţilor.

(6) Unităţile afiliate care utilizează aparate de marcat electronice fiscale potrivit dispoziţiilor Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 28/1999 privind obligaţia operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, au obligaţia de a evidenţia pe bon fiscal distinct contravaloarea produselor comercializate care se încadrează în categoria produse alimentare şi masă caldă, aşa cum aceasta este definită de prezenta hotărâre, care urmează să fie achitată cu tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde. Pentru aceste bonuri fiscale poate fi selectată ca tip de plată valoarea 9 „Alte metode“ din nomenclatorul pentru tipul de plată, aprobat prin Ordinul preşedintelui Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr. 146/2018 pentru descrierea profilurilor prevăzute la art. 22 pct. J lit. a) din Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 28/1999 privind obligaţia operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2003, structura XML a mesajelor de activare a acestora, structura XML a fişierelor prevăzute la art. 22 pct. J lit. b) din Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 28/1999 privind obligaţia operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2003, precum şi categoriile de URL-uri utilizate în schimbul de informaţii cu sistemul informatic naţional de supraveghere şi monitorizare a datelor fiscale al Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, cu modificările ulterioare, operatorul aparatului de marcat electronic fiscal având obligaţia să completeze câmpul editabil aferent tipului de plată cu sintagma „ALIMENTE/MASĂ CALDĂ“, atunci când caracteristicile tehnice ala aparatului de marcat electronic fiscal permit acest lucru.

(7) Suportul electronic al tichetului social trebuie să aibă înscrise sau stocate într-un alt mod în acesta elementele obligatorii prevăzute la art. 23 alin. (2) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1045/2018, cu modificările şi completările ulterioare, având înscris numele „TICHET SOCIAL “.

(8) În situaţia în care Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene primeşte sesizare cu privire la nerespectarea prevederilor prezentei hotărâri de către unităţi afiliate, acesta va notifica unitatea emitentă care are obligaţia de a restricţiona utilizarea tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde numai la anumite unităţi afiliate, pentru serviciile specifice de comercializare a produselor alimentare şi servire a meselor calde.

Art.9 -Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene virează unităţii emitente sumele aferente tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde, astfel:
a) valoarea nominală a tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde - într-un cont distinct de disponibil cu afectaţiune specială deschis la Trezoreria Statului, cont din care unitatea emitentă virează sumele încasate în conturile deschise la instituţii de credit;
b) costul aferent emiterii suportului electronic - în contul deschis la Trezoreria Statului, potrivit dispoziţiilor art.6 alin.(1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea şi utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Sumele aferente operaţiunilor cu tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde de către unităţile emitente nu pot fi utilizate pentru reinvestirea acestor fonduri în alte scopuri.

(3) Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, pe baza contractului de achiziţie publică încheiat, transferă către unitatea emitentă contravaloarea nominală a tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde distribuite destinatarilor finali şi achită costul emiterii și livrării suportului electronic.

(4) Valoarea tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde emise pe suport electronic nu poate fi transferată destinatarilor pe suportul electronic dacă, la data stabilită pentru transfer, Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene nu a achitat unităţii emitente, integral, contravaloarea nominală a tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde achiziţionate, inclusiv costurile aferente emiterii acestora pe suport electronic.

(5) În situaţia în care un operator economic deţine autorizaţie de funcţionare, aflată în termen de valabilitate, ca unitate emitentă de tichete sociale pe suport electronic acordate, potrivit legii, de Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene din fonduri nerambursabile, nu este necesară parcurgerea procedurii de autorizare prevăzute de lege şi pentru emiterea tichetului social pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde.

(6) Pentru a putea desfăşura activitate ca unitate emitentă de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde, operatorul economic prevăzut la alin. (5) are obligaţia ca, anterior începerii activităţii, să notifice Ministerul Finanţelor, conform unei proceduri aprobate prin ordin al ministrului finanţelor.

(7) Autorizaţia obţinută ca urmare a notificării prevăzute la alin.(6) are aceeaşi valabilitate cu cea a autorizaţiei de funcţionare ca unitate emitentă de tichete sociale pe suport electronic acordate de Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene din fonduri nerambursabile, pentru care a fost parcursă procedura de autorizare prevăzută de lege.

Art.10 - (1) Ministerul Finanţelor poate dispune măsura suspendării autorizaţiei de funcţionare eliberate unităţilor emitente în cazul nerespectării dispoziţiilor art.8 alin.(4), (5) şi (7).

(2) Ministerul Finanţelor poate dispune măsura retragerii autorizaţiei de funcţionare eliberate unităţilor emitente în următoarele situaţii:

a) în cazul nerespectării criteriilor de autorizare aprobate prin ordin al ministrului finanţelor în baza cărora s-a acordat autorizaţia de funcţionare;

b) în cazul nerespectării dispoziţiilor art.9 alin. (2).

(3) Constatarea situaţiilor prevăzute la alin. (1) şi (2), acordarea, suspendarea şi retragerea autorizaţiei de funcţionare a unităţilor emitente se fac de către o comisie ale cărei componenţă şi procedură de lucru se aprobă prin ordin al ministrului finanţelor.

Art. 11 - (1) Fiecare tichet social pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde este valabil numai dacă are înscrise pe suportul electronic sau stocate într-un alt mod în acesta următoarele menţiuni:

a) numele şi adresa emitentului şi datele sale de identificare;

b) perioada de valabilitate a suportului electronic;

c) numele, prenumele şi codul numeric personal al destinatarului. În cazul persoanelor fără adăpost, va conţine doar numele şi prenumele destinatarului;

d) interdicţia de a fi utilizat pentru alte scopuri decât cel pentru care a fost emis.

(2) Destinatarul final poate utiliza tichetele sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde numai în reţeaua unităţilor afiliate, pe baza actului de identitate.

(3) Obligativitatea prezentării actului de identitate prevăzută la alin. (2) nu se aplică persoanelor prevăzute la art.1 alin. (4) lit. f), acestea având obligaţia să prezinte un document eliberat de autorităţile publice locale care să ateste identitatea destinatarului.

(4) Sprijinul material acordat prin intermediul tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde se utilizează pe perioada de valabilitate a acestora. Eventualele sume rămase neutilizate aferente tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde se returnează unităţii de implementare din cadrul Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene de către unitatea emitentă, în termen de 30 de zile de la data expirării duratelor de valabilitate ale acestora.

(5) Unitatea emitentă de tichete sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde are obligaţia ca odată cu emiterea acestora să asigure măsurile necesare pentru ca destinatarii finali să poată identifica şi cunoaşte reţeaua de unităţi afiliate care comercializează produse alimentare şi/sau servesc masă caldă pe raza localităţii de domiciliu sau reşedinţă a acestora ori în a căror evidenţă a administraţiilor publice locale se află.

Art.12 - (1) După emiterea tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde, unitatea emitentă are obligaţia punerii la dispoziţia Companiei Naţionale „Poşta Română“ - S.A. a tabelelor centralizatoare comunicate de Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în vederea distribuirii către destinatari finali.

(2) Distribuirea tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde se face la domiciliul sau reşedinţa destinatarilor finali, cu confirmare de primire, prin Compania Naţională „Poşta Română“ - S.A. În cazul persoanelor fără adăpost, distribuirea tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare şi mese calde se face de către Compania Naţională „Poşta Română“ - S.A. la autoritatea administrației publice şi vor fi distribuite prin grija acesteia, pe bază de tabel nominal, care se transmite ulterior Companiei Naţionale „Poşta Română“ - S.A.

(3) Pentru toate cazurile în care destinatarii sprijinului material nu se regăsesc cu adresă în situaţiile centralizatoare, tichetele sociale pe suport electronic pentru achiziţionarea de produse alimentare şi/sau pentru asigurarea de mese calde se distribuie prin autorităţile administraţiei publice locale, respectiv serviciul public de asistenţă socială în a cărui rază teritorială au fost identificaţi pe bază de tabel nominal.

(4) Serviciile de utilitate publică de etichetare, colectare şi distribuţie pe baza listelor de destinatari finali comunicate periodic, aferente tichetelor sociale pe suport electronic vor fi realizate de către Compania Naţională «Poşta Română» - S.A., în baza convenţiei încheiate cu Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene şi a prevederilor prezentei hotărâri.

(5) Condiţiile şi termenele în care se asigură transmiterea tichetului social emis pe suport electronic sunt stabilite prin convenţia încheiată între Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene şi Compania Naţională „Poşta Română“ - S.A.

Art.13 - (1) Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar, contractează serviciile privind achiziția produselor alimentare care vor face parte din pachetul de alimente în condiţiile legislaţiei în vigoare privind achiziţiile publice.

(2) Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar, are următoarele obligații specifice asigurării iniţierii şi implementării operaţiunilor privind achiziționarea alimentelor de bază care constituie pachetul cu alimente în condiţiile legislaţiei în vigoare privind achiziţiile publice:

a) fundamentarea preţului estimat al bunurilor/produselor care urmează a fi achiziţionate;
b) organizarea şi derularea procedurilor de achiziţie publică pentru selectarea operatorilor economici în vederea furnizării/distribuirii produselor, conform prevederilor legale;
c) încheierea şi implementarea contractelor cu operatorii economici selectaţi;
d) plata cheltuielilor declarate de operatorii economici şi verificate de beneficiar, conform contractelor încheiate cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene;

(3) Furnizorul de alimente asigură livrarea pachetelor cu alimente, către autorităţile administraţiei publice locale în a cărei rază teritorială îşi au domiciliul sau reşedinţa destinatarii finali, conform listelor finale ale destinatarilor finali comunicate de Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar.

(4) Autorităţile administraţiei publice locale în a cărei rază teritorială îşi au domiciliul sau reşedinţa destinatarii finali distribuie pachetele cu alimente către aceștia.
(5) Pachetele cu alimente se ridică personal de către destinatarii finali prevăzuţi la art.1 alin. (5) și (7) de la centrele de distribuire, stabilite de reprezentantului legal al autorităţii administraţiei publice locale, în a cărei rază teritorială îşi au domiciliul, pe baza actului de identitate sau a documentului eliberat de autorităţile publice locale care atestă identitatea destinatarului, prin mijloacele stabilite de către acesta.

(6) Pentru destinatarii finali nedeplasabili, autorităţile administraţiei publice locale au obligația de a asigura serviciul de livrare a pachetului cu alimente la domiciliul sau reședința acestora.

(7) Ridicarea personală a ajutoarelor alimentare distribuite sub formă de pachete de alimente, se face în baza prezentării actului de identitate valabil, verificării identităţii persoanei pe listă şi a semnării de primire a pachetului de alimente de către destinatarii finali.

(8) Tipul produselor care compun pachetele cu alimente se stabilește prin ordin comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene și ministrului muncii și solidarității sociale, în termen de maximum 60 de zile de la aprobarea prezentei hotărâri.

Art. 14 - (1) Măsurile auxiliare se pun în aplicare de către autoritățile administrației publice locale fie singure, fie în cooperare cu diverse organizaţii şi instituţii relevante în domeniul asistenţei sociale.

(2) Măsurile auxiliare vor fi aplicate în funcţie de nevoile individuale ale destinatarilor finali, fără a aduce atingere demnităţii persoanei.

Art. 15 –(1) Din bugetul de stat , cu respectarea dispozițiilor art.XLVIII din ordonanța de urgență a Guvernului nr.115/2023, pentru acordarea măsurii de sprijin se suportă cheltuielile pentru categoriile de destinatari finali prevăzuţi la art.1 alin.(4) - alin. (7) după cum urmează:

a) cheltuieli cu valoarea nominală a tichetului social pe suport electronic și a pachetelor cu alimente aferente categoriilor de destinatari neeligibili conform PoIDS 2021-2027;

b) cheltuieli declarate neeligibile de către autorităţile competente indiferent de cauzele care au condus la efectuarea acestora, cu condiţia ca acestea să fie realizate pentru implementarea prezentelor măsuri de sprijin;

c) cheltuieli de etichetare, colectare şi distribuţie a tichetelor sociale pe suport electronic;

d) cheltuielile pentru emiterea suporturilor electronice;

e) cheltuielile pentru transport, depozitare și distribuție a pachetelor alimentare.

f) cheltuieli care nu pot fi decontate din fonduri europene nerambursabile pentru neîncadrarea în categoriile de cheltuieli eligibile, neîncadrarea în categoriile de beneficiari-ţintă ai Programului Incluziune şi Demnitate Socială,

g) cheltuieli care nu pot fi decontate din fonduri europene nerambursabile pentru neîncadrarea în alocarea financiară prevăzută .

(2) Cheltuielile prevăzute la alin. (1) reprezintă cheltuieli neeligibile necesare implementării măsurilor de sprijin, se adaugă la cheltuielile eligibile ale proiectului şi se cuprind în anexa nr. 3/54/23 la bugetul Ministerului Investiţiilor şi Proiectelor Europene.

Art.16 - (1) Se autorizează Autoritatea de management al Programului Incluziune şi Demnitate Socială să emită avizul de principiu pentru formularul F1 - Fişa de fundamentare a proiectului propus la finanţare care vizează acordarea unor tichetele sociale pe suport electronic, pentru achiziţionarea de produse alimentare şi/sau pentru asigurarea de mese calde, precum și

acordarea de pachete cu alimente, întocmit de către beneficiar, care cuprinde valoarea totală a proiectului.

(2) Se autorizează Autoritatea de management al Programului pentru Incluziune şi Demnitate Socială, pentru perioada de programare 2021-2027, să lanseze apelul de proiecte destinat categoriilor de persoane defavorizate beneficiare de măsura de sprijin, astfel încât acestea să fie protejate împotriva riscului de deprivare materială şi riscului de sărăcie extremă.

(3) Se autorizează Autoritatea de management al Programului pentru Incluziune şi Demnitate Socială, pentru perioada de programare 2021-2027, să încheie decizia de finanţare pentru apelurile de proiecte lansate potrivit alin. (1) în limita creditelor de angajament aprobate cu această destinaţie.

(4) Se autorizează Autoritatea de management al Programului pentru Incluziune şi Demnitate Socială, pentru perioada de programare 2021-2027, să autorizeze cheltuieli şi să efectueze plăţi aferente deciziei de finanţare încheiate potrivit alin. (3), în limita creditelor de angajament aprobate cu această destinaţie.

Art. 17 - (1) Entitățile responsabile respectă prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecţia datelor), cu modificările ulterioare, cu privire la prelucrarea datelor, în condiţiile stabilite de prezenta hotărâre.

(2) Datele cu caracter personal ale persoanelor prevăzute la art. 1 alin.(4) –(7) sunt colectate, stocate şi gestionate de entităţile responsabile, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi ale Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecţia datelor), cu modificările ulterioare, precum şi a celorlalte acte normative aplicabile domeniului protecţiei datelor.
(3) Datele cu caracter personal colectate în temeiul prezentei hotărâri nu pot fi prelucrate în alte scopuri, cu excepţia situaţiilor prevăzute expres de lege şi numai dacă sunt asigurate garanţiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate.
(4) Entităţile responsabile care deţin şi furnizează date răspund pentru actualitatea, realitatea şi

integralitatea datelor furnizate, precum şi pentru respectarea tuturor drepturilor persoanelor vizate şi a măsurilor de securitate şi confidenţialitate a prelucrărilor de date cu caracter personal.

Art. 18 – Unitățile emitente și autoritățile administrației publice locale au obligația de a da informaţii publicului în ceea ce priveşte emiterea, distribuţia şi utilizarea măsurilor de sprijin și de a răspunde sesizărilor destinatarilor finali, iar sesizările care nu pot fi soluţionate la nivelul acestora vor fi direcționate instituțiilor din subordinea/coordonarea/ sub autoritatea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale sau, dup caz Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.